

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ประชากรที่ศึกษาเป็นบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ระหว่างวันที่ 27 เมษายน 2549 ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2549 รวมทั้งสิ้น 23 คน เป็นพยาบาลวิชาชีพ 17 คน พยาบาลเทคนิค 1 คน และพนักงานผู้ช่วยเหลือคนไข้ 5 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่นอนรักษาอยู่ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ประยุกต์จากแนวคิดของเซอร์รูเบล และมินนิค (1994) เป็นหลักร่วมกับการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คู่มือและแบบบันทึกกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ตามมาตรฐานแนวทางปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของกลุ่มการพยาบาลและหอผู้ป่วย คู่มือและแบบบันทึกกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง แบบบันทึกการจำแนกประเภทผู้ป่วย และนาฬิกาแบบดิจิตอลสำหรับจับเวลา และการหาความตรงตามเนื้อหา ผู้ศึกษานำคู่มือกิจกรรมการพยาบาลให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยเป็นพยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางด้านศัลยกรรม 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลที่เชี่ยวชาญผู้ป่วยศัลยกรรม 1 ท่าน และผู้บริหารทางการพยาบาลที่ทำงานหอผู้ป่วยศัลยกรรม 1 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของคู่มือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงตามมาตรฐานแนวทางปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของกลุ่มการพยาบาลและหอผู้ป่วยเท่ากับ 1 และคู่มือกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 0.98 และการหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยสังเกตจำนวน 5 คน นำเครื่องมือจำแนกประเภทผู้ป่วยไปจำแนกผู้ป่วยจำนวน 10 ราย ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 1 และหาความเที่ยงของการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล โดยเลือกตัวอย่างกิจกรรมการพยาบาล 10 กิจกรรม บันทึกขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดกิจกรรม โดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยสังเกต 5 คน ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูลจัดเวรเก็บข้อมูล เป็น 3 เวิร์ดโดยแต่ละเวิร์ดมีระยะเวลา 8 ชั่วโมง ใน 1 วัน โดยเวิร์ดเช้าเวลา 8.00-16.00 น. เวิร์ดบ่ายเวลา 16.00-24.00 น. และเวิร์ดดึกเวลา 24.00-08.00 น. ขึ้นเก็บข้อมูลเวิร์ดละ 2 คน ผู้สังเกตจะขึ้นปฏิบัติงานก่อนเวลา 30 นาที เพื่อจำแนกประเภทผู้ป่วยโดยใช้คู่มือการจำแนกประเภทผู้ป่วยและแบบบันทึกการจำแนกประเภทผู้ป่วย ใช้วิธีการบันทึกเวลาแบบย้อนกลับ ทำการจับเวลาผู้ป่วยแต่ละประเภทจนครบ 24 ชั่วโมง นอกจากผู้ป่วยประเภทนั้นจะเปลี่ยนประเภทหรือย้ายไปหน่วยงานอื่นระหว่างการสังเกตจะเลือกผู้ป่วยประเภทนั้นมาทดแทนให้สามารถสังเกตได้ครบ 8 ชั่วโมง ใน 1 เวิร์ด ในช่วงเวลาที่ศึกษาพบว่าผู้ป่วยเปลี่ยนประเภทจำนวน 3 ราย (เป็นผู้ป่วยประเภทที่ 2 มีจำนวน 2 ราย และผู้ป่วยประเภทที่ 4 มีจำนวน 1 ราย) ส่วนการบันทึกเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงใช้วิธีศึกษาใช้เวลาโดยการรายงานตนเองของบุคลากรพยาบาลทุกคนที่ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ศึกษาทั้งเวิร์ดเช้า เวิร์ดบ่าย และ เวิร์ดดึก โดยใช้ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษานำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาล

1.1 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วย แต่ละประเภท แต่ละเวิร์ด ดังนี้

ผู้ป่วยประเภทที่ 1 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะอันตรายเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเท่ากับ 4.48 ชั่วโมง

ผู้ป่วยประเภทที่ 2 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะกึ่งอันตรายเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเท่ากับ 1.22 ชั่วโมง

ผู้ป่วยประเภทที่ 3 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเจ็บป่วยไม่รุนแรงเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเท่ากับ 0.68 ชั่วโมง

ผู้ป่วยประเภทที่ 4 ผู้ป่วยพักฟื้นเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเท่ากับ 0.67 ชั่วโมง

1.2 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลใน 24 ชั่วโมง เท่ากับ 49.40 ชั่วโมง โดยเวิร์ดเช้าเท่ากับ 17.76 ชั่วโมง เวิร์ดบ่ายเท่ากับ 16.84 ชั่วโมง และเวิร์ดดึกเท่ากับ 14.80 ชั่วโมง

2. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาล

2.1 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลใน 24 ชั่วโมง เท่ากับ 79.63 ชั่วโมง โดยเวรเช้าเท่ากับ 42.84 ชั่วโมง เวรบ่ายเท่ากับ 19.67 ชั่วโมง เวรดึกเท่ากับ 17.12 ชั่วโมง

2.2 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วย 1 ราย ต่อเวรเท่ากับ 0.63 ชั่วโมง

2.3 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อมของบุคลากรพยาบาล ใช้เวลาทั้งหมด 44.91 ชั่วโมง โดยเวรเช้าเท่ากับ 20.46 ชั่วโมง เวรบ่ายเท่ากับ 13.65 ชั่วโมง และเวรดึกเท่ากับ 10.80 ชั่วโมง

2.4 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอผู้ป่วย และงานบ้านของบุคลากรพยาบาล ใช้เวลาทั้งหมดเท่ากับ 15.04 ชั่วโมง โดยเวรเช้าเท่ากับ 9.10 ชั่วโมง เวรบ่ายเท่ากับ 3.01 ชั่วโมง และเวรดึกเท่ากับ 2.93 ชั่วโมง

2.5 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลด้านวิชาการของบุคลากรพยาบาล ใช้เวลาทั้งหมดเท่ากับ 4.38 ชั่วโมง โดยเวรเช้าเท่ากับ 4.38 ชั่วโมง เวรบ่าย และเวรดึกไม่ได้ใช้เวลาในกิจกรรมด้านวิชาการ

2.6 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในเวลาพักและการใช้เวลาว่างของบุคลากรพยาบาล ใช้เวลาเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 15.30 ชั่วโมง โดยเวรเช้าเท่ากับ 8.90 ชั่วโมง เวรบ่ายเท่ากับ 3.01 ชั่วโมง และเวรดึกเท่ากับ 3.39 ชั่วโมง

3. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาล

เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาลใน 24 ชั่วโมง เท่ากับ 2.41 ชั่วโมง เวลาที่ใช้ในเวรเช้าและเวรบ่ายเท่ากับ 0.88 ชั่วโมง และ เวลาที่ใช้ในเวรดึกเท่ากับ 0.62 ชั่วโมง

4. อัตราส่วนปริมาณงานทั้งหมดของเวรเช้า:เวรบ่าย:เวรดึก เท่ากับ 46.96:28.30:24.74

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ระยะเวลาศึกษานี้น้อยจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้มีจำนวนน้อยไม่สามารถเป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชากรทั้งหมดได้

2. ในช่วงเวลาการศึกษาที่จำกัดทำให้การศึกษาไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มโรคจึงทำให้ไม่สามารถหาปริมาณเวลาที่แท้จริงทั้งหมดได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารที่จะจัดสรรจำนวนบุคลากรพยาบาล ให้มีความสอดคล้องกับปริมาณการพยาบาล และตอบสนองความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยได้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีบริหารจัดการให้บุคลากรระดับต่ำกว่าวิชาชีพมาช่วยปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง เช่น งานธุรการ งานแม่บ้าน งานบันทึกและงานเขียนรายงานที่ไม่เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยโดยตรง เพื่อลดภาระงานกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง เพื่อช่วยให้บุคลากรทางการพยาบาลมีเวลาสำหรับการให้การพยาบาลโดยตรงกับผู้ป่วยมากขึ้น และใช้บทบาทหน้าที่อิสระของตนเองในการดูแลผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในผู้ป่วยแต่ละประเภทในแต่ละงานการพยาบาล เนื่องจากแต่ละงานการพยาบาล มีลักษณะผู้ป่วยที่มีความต้องการการพยาบาลที่แตกต่างกันออกไปจึงควรมีเวลาที่เป็นตัวแทนของแต่ละงานการพยาบาลเพื่อสามารถใช้อ้างอิงต่อไป
2. การศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ควรเป็นการสังเกตโดยตรงแต่ละบุคคล ในการปฏิบัติกิจกรรมที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเพื่อที่จะได้เวลาที่แท้จริง
3. การศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาลในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิงให้ได้ครบทุกกลุ่มโรค และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อที่จะได้ปริมาณเวลาที่แท้จริง
4. การศึกษาหาความตรง และความเที่ยงของการจำแนกประเภทผู้ป่วยของกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลเชิงราชประชานุเคราะห์